

OBSAH

<i>Päťdesiatnica</i>	3
<i>Životy svätých</i>	4
<i>Pravoslávna ikona</i>	6
<i>Čudotvorné ikony</i>	9
<i>Otázky a odpovede</i>	11
<i>Detská stránka</i>	12
<i>Rozhovory s duchovnými</i>	18
<i>Cirkevné dejiny</i>	21
<i>Akcie BPM</i>	24
<i>Podakovanie za zbierku pre BPM</i>	27
<i>Užitočné pre dušu...</i>	28
<i>Blahoželanie</i>	29
<i>Recepty</i>	30
<i>Pozvánka</i>	31

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40**

**Obálka: Chrám Svätého Ducha v Medzilaborciach
Christos - veľký Archijerej**

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XVII./2012*

šéfredaktor: *Peter Polakovič*
redaktori: *Alexander Haluška, Marcela Hvižd'aková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, protodiakon Ján Husár, Tatiana Mihaličová, Radoslav Lupjan*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Peter Polakovič*
detská stránka: *Janka Kobanová, Lenka Kimáková*
redaktori pre distribúciu: *Luboš Omaska, Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková*
korektúra: *prot. Peter Kormaník*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

**e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947**

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok + poštovné 10,40 €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01,
Prešov,*

*pripadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

ISSN 1335-6739
Číslo indexu: EV 3633/09.

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov



Päťdesiatnica

Vtento deň, v nedeľu ôsmu po Pasche, oslavujeme svätú Päťdesiatnicu, ktorú sme prijali zo židovských kníh. Lebo tak ako oni (Židia) oslavujú Päťdesiatnicu z úcty k číslu sedem a preto, že po päťdesiatich dňoch po Pasche prijali zákon, tak aj my, oslavujúc päťdesiat dní po Pasche, prijímame Najsvätejšieho Ducha, ktorý dáva zákon, učí nás každej pravde a prikazuje tvoriť príjemné Bohu. Nech je známe, že u Židov boli tri sviatky: Pascha, Päťdesiatnica a Skinopigia, teda sviatok stánkov. Paschu oslavovali na spomienku prevedenia cez Červené more - Pascha sa prekladá ako prechod. Zvestujúc tento sviatok ukázali náš prechod a opätovný návrat z temného hriechu do raja. Päťdesiatnicu oslavovali na pamiatku ich utrpenia v púšti a uvedenia do zasľúbenej zeme po mnohých útrapách, keď sa nasýtili plodmi pšenice a vína. Tento sviatok zjavuje aj našu potupu kvôli nevernosti a vstup do Cirkvi, lebo vtedy aj my prijímame Telo a Krv. Jedni preto hovoria, že u Židov sa Päťdesiatnica oslavuje kvôli previneniu, iní hovoria, že na pamiatku päťdesiatich dní pôstu Mojžiša, po ktorých prijal Bohom napísaný zákon. Zároveň si pripomínajú aj obetného býčka a iné obete, ktoré priniesol Mojžiš vystupujúc a zostupujúc z hory. Iní si ľahkomyselné mysleli, že Päťdesiatnicu vymysleli Židia, kvôli úcte k číslu sedem, ako je povedané, toto vynásobené

sebou tvorí päťdesiat bez jedného dňa. Úcta k sedmičke je u Židov nielen po dňoch, ale aj rokoch, kedy uskutočňujú jubileum, nazývané prepustenie (odpustenie). Každý siedmy rok sa to deje, keď zem nechávajú neobsiatou, zvieratá uvoľňujú a kúpeným otrokom prikazujú odchádzať. Tretí sviatok - Skinopigia, teda sviatok stánkov, ktorý je sviatkován päť mesiacov po sviatku Paschy - po zbere plodov. Bol uskutočňovaný na pamiatku na deň, keď si Mojžiš prvýkrát uctil stánok, ktorý videl v oblaku na Sinajskej hore a ktorý bol potom urobený tesárom Vesielielom. Lebo stánky si robili aj Židia a oslavovali tento sviatok - prebývajúc na poliach a ďakujúc Bohu zberali plody svojej práce. Toto spomína aj Dávid, ktorý v nadpisoch žalmov spomína lis na hrozno. Tento bol obrazom nášho vzkriesenia z mŕtvych, keď po zničení a znovuzlepení našich telesných stánkov prijímeme plody svojej práce, oslavujúc vo večných príbytkoch. Patrí sa vedieť, že v tento deň oslavovanej Päťdesiatnice, prišiel Duch Svätý na učeníkov. Takto svätí otcovia rozhodli rozdeliť sviatky, kvôli veľkosti Najsvätejšieho a Životvorného Ducha, lebo je jeden zo Svätej Trojice, ktorá je počiatkom života. Toto povieme aj my, ráno, keď príde Svätý Duch. Modlitbami svätých apoštolov, Christe, zmiluj sa nad nami. Amiň.

Synaxár sviatku Päťdesiatnice.

Preložil Mgr. Vladimír Kocvár, PhD.

Prepodobný Dávid Solúnsky, deň pamiatky 26. jún

Blažený Dávid sa narodil vo východnej krajine a ako svetlo nosiaca hviezda ožiaril celý svet.

Od mladosti sa cvičil v zdržanlivosti a mnohí ho považovali za anjela v tele. Usadil sa neďaleko Solúna, asi tri versty od mesta si postavil stan pod mandľovým stromom. Tu potešoval mnohých, ktorí k nemu prichádzali prosiť o radu a pomoc. Jeho myseľ bola vždy nasmerovaná k božským výšinám, preto bol obdarovaný darom tvorenia zázrakov. Tak sa prepodobný Dávid stal skvejúcim sa stĺpom Cirkvi, ktorý osvecuje všetkých úžasnými znameniami.

Mužne znášal horúčavy i zimu. Stal sa akoby bezvášnivým. Pretože v sebe uhasil oheň telesných želaní, nemohol ho spáliť ani stvorený oheň (vecný).

Raz sa stalo, že vzal do rúk žeravý uhlík, položil naň tymian a začal ním okiadať cisára. Žeravý uhlík však nijako nepoškodil jeho ruky. Keď to uzrel kráľ, hlboko sa uklonil pred svätým Božím služobníkom.

Celkovo prepodobný Dávid učil mnohých ľudí. Tí s nádejou hľadeli na Dávda a oslavovali Hospodina divného vo svojich svätých. Po dlhom a slávnom (kvôli zázrakom, ktoré cez neho vykonal Hospodin – pozn. prekladateľa) živote svätý Dávid v pokoji odišiel k Bohu, k Tomu, ktorého si obľúbil z mlada. Prepodobný Dávid zosnul okolo roku 540 za panovania Justiniána a Teodory.



Kondák. hl. 1.

Sád prísrocvi-túšč, dobrodítelej plodý prinosjáj, javílsja jesí na sadóvni drévi, jáko blahopísnivaja ptica: ráj že páče, žizni drévo Hóspoda v sérdci tvojem prijém, jáko

vozďílav bohomúdre, ímže pitáješi nás blahodátiju: prísno molí o nás Davíde vseblážénne.

Svätý svjaščennomučenik Metod Patarský, deň pamiatky 20. jún

Služobník Boží Metod posvätil celého seba službe Bohu už od mladosti. Bol dôstojnou nádobou, ktorá prijala Svätého Ducha. Božím



vyvolením sa preto stal hodným biskupskej služby. Bol arcipastierom slovesného stáda v meste Patara Likijskej oblasti (Malá Ázia). Svätý Metod viedol svoje stádo

s Bohu sa lúbiacou starostlivosťou poučujúc veriacich k dokonalosti pokornými radami.

V čase biskupstva svätého Metoda vznikla Origenova hereza, ktorá oklamala mnohých. Biskup Metod vidiac, že hereza spaľuje (ničí) ľudí podobne ako oheň začal

učením, ktoré bolo naplnené múdrosťou a Božou blahodafou rozháňať hmlu visiaku nad verným stádom. Jeho Bohom naplnené učenie osvietilo svet ako blesk a ako zvuk rozumnej trúby sa po zemi rozľahol hlas jeho poučení.

Neviditeľný nepriateľ nemohol zniesť horlivosť, ktorou sa odušev-



nil Boží svätiteľ Metod, preto poštval proti nemu svojich telesných (viditeľných) sluhov – pohanov. Tí si zaumienili umučiť Metoda na smrť. Ten sa ešte pred mučením „obliekol do umierania prinášajúceho život“. Pohanovia schytili svätého Metoda a mečom mu sfali hlavu. Tak arcibiskup svätý Metod prešiel do lepšieho života, ako živá žertva prinesená Bohu, ako ten, ktorý na začiatku slúžil Baránkovi Božiemu, bol sám zabitý ako baránok. Tak bol ovenčený dobrý služobník Boží dvojítym vencom. Za nebojácny boj s herézou, za hrdinské vyznávanie Christa pred pohanmi, ktoré bolo ukončené preliatím krvi a mučnickou smrťou. To sa stalo za kra-

ľovania Aureliána (270 – 275, no niektorí sa domnievajú, že to bolo niekedy medzi rokmi 310 – 312).

Od svätého Metoda Patarského sa nám zachovali písané diela zamerané na obranu svätej viery pred pohanmi, na výklad dogiem viery a cielené hlavne

proti Origenovmu bludu, na morálku a na výklad Svätého Písma.

Svjatj svjaščennomučeniče Metodije, moli Boha o nas!

Z knihy Žitija svjatyh svjateľa Dimitrija Rostovskogo

preložil Alexander Haluška

Ikona Svätej Trojice

Jednou z osobitostí Pravoslávnej Cirkvi je, že svoje spasiteľné učenie stáročiami uchováva v čistote aj cez sväté ikony. Tie môžu zobrazovať výjavy zo života Isusa Christa, Presvätej Bohorodičky a tiež svätcov, ktorých Boh preslávil už tu na Zemi. Cez mnohé z týchto ikon Boh uzdravuje ľudí na základe ich úprimnej viery, mnohé točia myro s ľúbeznou vôňou. Ak sa obyčajný maliar rozhodne namaľovať obraz, vtedy si vôkol seba hľadá predmet svojho záujmu, teda inšpiráciu. U pravoslávnych ikonopiscov je to úplne inak. Svoju inšpiráciu hľadajú ikonopiscy spoločne s Bohom prostredníctvom modlitby a pôstu, pričom predmetom ich záujmu nie je krása ako ju chápe svet, no krása duchovná, ktorá osloví každého, kto sa na pravoslávnu ikonu pozrie. Pritom námety nachádzajú na stránkach Svätého Písma Starého i Nového Zákona, v Tradícii Cirkvi a v životoch svätých.

Aj námet na napísanie ikony Svätej Trojice je zo Svätého Písma

S t a r é h o
Z á k o n a .
Vychádza z udalosti, kedy sa patriarchovi Abrahámovi pri dubine Mamrého zjavil Hospodin (Prvá kniha Mojžišova,

18. kapitola, 1. – 15. verš). Prišli k nemu traja anjeli a Abrahám ich aj so svojou ženou Sárrou pohostil. Tí mu vtedy oznámili, že sa mu o rok narodí syn – Izák. Táto udalosť poslúžila byzantským ikonopiscom k napísaniu ikony Svätej Trojice (ikona č. 1). Ak sa zahľadíme na túto ikonu, uvidíme na nej viacero udalostí, ktoré boli Mojžišom zachytené vo Svätom Písme: Abrahámov sluha zabíja teliatko, Abrahám a Sára núkajú hosťom posúchy, pečené mäso, mlieko a smotanu (1Mjž 18, 6–8). Je však potrebné povedať, že anjeli vyobrazení na tejto ikone boli spočiatku považovaní iba za poslov Božej vôle (zvestovali narodenie Izáka) a nie za tri Hypostázy (Osoby) Svätej Trojice. Iný pohľad do ikonografie Svätej Trojice priniesol významný ruský ikonopisec prepodobný Andrej Rubľov, ktorý do tejto byzantskej ikony Svätej Trojice vniesol novozákonný, kresťanský zmysel a poukázal v nej na anjelov ako na Hypostázy Svätej Trojice (ikona č. 2). V dvadsiatych rokoch 15. storočia dostal mních Andrej Rubľov zákaz-

ku, aby napísal ikonu Svätej Trojice do chrámu, kde boli umiestnené ostatky sv. Sergeja Radonežského. V modlitbe a pôste sa zbožný mních



zamýšľal nad tým, ako vytvorí ikonu Svätej Trojice...

A čo priniesol svätý Andrej Rubľov? Pri pohľade na obe ikony vidíme, že na tej jeho už nieto Abraháma, Sáro a ani jeho sluhu zabičajúceho teliatko, že všetok pokrm nahradila čaša s hlavou Baránka, že Abrahámov príbytok nahradil dvojpodlažný dom antického štýlu, pripomínajúci chrám,

ktorý je nad hlavou ľavého anjela, že stôl je nahradený žertvenníkom (obetným stolom), že palice pútnikov nahradili kráľovské žezlá, že Mamrého dub nahradil iný, menší strom a že pohorie nad hlavou pravého anjela nahradila jedna prihnúť hora.

Zmenilo sa aj vyobrazenie anjelov, najmä v charaktere oblečenia a zafarbení odevov. Rubľov sa snažil vystihnúť predvečnú poradu Svätej Trojice o spasiteľskom diele pre ľudstvo a tiež umiestniť Svätú Trojicu mimo všetkého času.

Boh–Otec tak miloval človeka, že svojho Jednorodného Syna poslal na svet, aby svojou smrťou vykúpil ľudí a poslal aj Ducha – Utešiteľa a Radcu, aby neustále prebýval v Christovej Cirkvi. Takúto udalosť našiel Rubľov aj vo Svätom Písme, keď otec Abrahám, i keď miloval svojho

syna Izáka, prinášal ho ako obeť Bohu (1Mjž 22, 1–18). Ak sa bližšie zahľadíme na ikonu, uvidíme, že traja anjeli opisujú kruh. Tento kruh označuje plnosť, dokonalosť Boha–Trojice. Jednotu troch anjelov tiež naznačuje aj spojenie ich anjelských krídel, tiež žertvenník, okolo ktorého sedia na trónoch s podnožiami, a jednotný vzhľad všetkých troch.



Centrom ikony je však čaša s hlavou Baránka, ktorá je kľúčom a dušou ikony. Predstavuje čašu eucharistickú i utrpenia. Baránok je symbolikou Bohočloveka Isusa Christa. Tak ako tu čaša zaberá centrálnu postavu, tak aj v živote kresťana má byť čaša (sv. Eucharistia)

centrom jeho života. Strom nad centrálnym anjelom symbolizuje rajský strom poznania dobra a zla a aj drevo golgotského kríža. Cez rajský strom padol Adam a cez kríž ho druhý Adam (Christos) vyslobodil a vzkriesil k novému životu. Nad hlavou pravého anjela je hora, ktorá symbolizuje vrch, kde Abrahám prinášal obeť (Izáka) a tiež Golgotu, kde bol ukrižovaný Christos. Táto hora predstavuje aj Bohorodičku, ktorá je vo Svätom Písme a v bohoslužobných textoch takto často označovaná (napr. Žalm 68, 17, u proroka

Avakuma i Daniela). Nad hlavou ľavého anjela je silueta dvojpodlažného chrámu, čo označuje Starý a Nový Zákon, Božstvo a človečenstvo Isusa Christa, ktorý založil Cirkev, a tiež aj zjednotenie neba a zeme, nebeskej a pozemskej Cirkvi pod vedením nášho Spasiteľa.

Prejdime k samotným anjelom. Okrem farebného rozlíšenia a ich rozpoloženia niet u nich osobitostí a rozdielností. Aj to poukazuje na jedného Boha v troch Hypostázach. Centrálny anjel má tmavočervený a modrý odev a sedí najvyššie. Prvá farba symbolizuje ľudskú prirodzenosť, obetnú a zároveň vykupiteľskú krv nášho Spasiteľa. Druhá – modrá symbolizuje Božskú prirodzenosť. Stredný anjel je teda druhá Hypostáza Svätej Trojice – Boží Syn. Anjel na ľavej strane je odetý trochu ináč ako druhí dvaja anjeli. Vrchný odev mu prikrýva obe plecia a nie iba jedno. Vrchný odev je purpurovej farby a spodný modrej. Purpurová symbolizuje moc, državu všetkého a tá môže byť prisúdená len Tvorcovi a Všemohúcemu. Ľavý anjel je teda Boh–Otec. Druhá farba jeho rúcha (modrá) je symbolom nebeskej sféry, teda Božstva. Anjel na pravej strane je tretia Hypostáza Svätej Trojice – Svätý Duch. Jeho odev je podobný tomu, aký má anjel v strede. Líši sa iba vo farbách. Spodný odev je modrý a charakterizuje jeho Božskú podstatu. Vrchný odev je zelený a symbolizuje plnosť života, jeho blahodätnú silu, ktorá je životodarná.

Svätý Duch je v Pravoslávnej Cirkvi označovaný ako oživujúci (pozri „Viruju“, „Ot junosti mojeja“ a i.), posväcujúci a završujúci naše spasenie. Syn aj Svätý Duch hľadia na Boha–Otca ako na prameň svojho Božstva.

Farba krídel, trónov a podnoží symbolizuje Božskú moc anjelov ako moc lásky a blahodate, ktorá je vlastná všetkým trom anjelom. Farba žeziel, ktoré držia, poukazuje na to, že túto svoju moc využívajú iba na blahé a spasiteľské skutky. To, že tieto žezlá sú totožné, poukazuje na to, že ich moc je trojjediná. Takto zbožný mních zobrazil Svätú Trojicu v úplnej zhode s učením Pravoslávnej cirkvi o Bohu–Trojici. Pravoslávna cirkev si deň Svätej Trojice pripomína každý rok na sviatok Päťdesiatnice (Zoslanie Svätého Ducha na apoštolov). Ikona Svätej Trojice, kde je zobrazený Boh ako sediaci starec, mladý muž a holub, je nekánonickou ikonou.

Protodiakon Ján Husár

Použitá literatúra:

УСПЕНСКИЙ, Л. А.: *Богословие иконы Православной Церкви*. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: *Искусство иконы. Богословие красоты*. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: *Иконописцы Святой Руси*. Санкт–Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: *Энциклопедия православной иконы*. Санкт–Петербург 2007.

Ikona Božej Matky „Bohoľubskaja“

V roku 1157 sväté blahoverné knieža suzdalské, Andrej Jurievič Dolhoruký, za svoju zbožnosť nazvaný Bohoľubský, opustil Vyšehrad a odišiel do Rostovo-Suzdalskej zeme. Spolu so svätým kniežaťom cestovala aj čudotvorná ikona Božej Matky, podľa tradície napísaná svätým apoštolom a evanjelistom Lukášom, ktorá bola neskôr nazvaná Vladimírska. 18. júna, asi 10 verst od mesta Vladimir (versta – ruská dĺžková miera, 1 versta = 1,06 km), voz s ikonou zrazu sám zastavil a kone sa s ním nemohli pohnúť z miesta. Sväté knieža vtedy prikázal, aby začali spievať moleben k Božej Matke, a potom sa sám modlil v stane. Počas modlitby sa mu zjavila samotná nebeská Kráľovná a prikázala mu, aby nechal čudotvornú ikonu vo Vladimire, a na tom

mieste postavil chrám a monastier zasvätené jej narodeniu. Inšpirovaný videním Bohorodičky, sväté knieža Andrej prikázal napísať na doske z cyprusu ikonu Božej Matky tak, ako sa mu zjavila vo videní. Táto ikona bola nazvaná Bohoľubivou.

Veriaci sa pri tejto ikone modlia, aby boli uchránení od moru. Deň sviatkovania je ustanovený na 18. júna/1. júla.

Modlitba prvá:

O Prečistaja Hospožé Bohoródice, Máti bohoľubívaja, nadéždo nášeho spasénija! Vozrí mílostivno na predstojáščija s víroju i ľubóviju i poklaňajuščijasja prečístomu óbrazu Tvojemú; prijimí naše chvalébnije pínije sijé i proľij tépluju Tvojú molítvu o nás, hrišnych, ko Hóspodu, da prezrív vsjá naša sohrišénija, spasét i pomílujet ny. O predívajaja Vladýčice, pokaží na nás čúd-



nyja mílosti Tvojá. Mólim Ťá umi-
lénno, izbávi nás ot vsjákija skórbi,
nastávi na pút vsjákija dobroďiteli
i blahostýni, spasí ot iskušénij, bíd
i boľíznej, izmí ot ny oklevetánija
i ssóry, sochraní ot molnijenósna-
ho hróma, ot zapalénija óhnenna-
ho, ot hláda, trúsa, potópa i smer-
tonósnyja jázvy, podáj nám Svo-
jú mílostivnuju pómošč na putí,
v móri i na súši, da ne pohíbнем
lúti. O vsemílostivaja bohoľubí-
vaja Máti, s tvérdym upovániem
vozsylájem k Tebí nášu smirénnu-

ju molítvu! Ne otríni nášich sléz
i vzdychánij, ne zabúdi nás vo
vsja dní životá nášeho, no vsehdá
prebyváj s námi i Tvojím zastuplé-
nijem i chodátajstvom u Hóspo-
da podážď nám otrádu, utíšénije,
zaščitu i pómošč, da výnu slávím
i veličájem preblahoslovennoje
i vsepítoje ímja Tvoje. Amíň.

Modlitba druhá:

O čúdnaja i výššaja vsích tvá-
rej Carice Bohoródice, Nebésnaho
Carjá Christá Bóha nášeho Máti!
Uslyší ny, hrišnych i nedostójnych
ráb Tvojích, v čas séj moláščichsja
i pripádajuščich k Tebí s vozdy-
chánijem i slezámi i umíľno hla-
hóľuščich: izvedí nas ot róva stras-
tėj, Vladýčice; izbávi ny ot vsjákija
skórbi i pečáli; ohradí ot vsjákija
napásti i zlých klevét, ot nepráved-
naho i lútaho navíta vrážija. Mó-
žeši bo, o Blahodátnaja Máti náša,
ne tóčiju ot vsjákaho zlá sochraní-
ti ľúdi Tvojá, no i vsjákim blaho-
ďijánijem snabdíti i spastí; rázvi
Tebé inýja predstátelnicy v bidách
i obstojánijich téplyja chodátajicy
o nás, hrišnych, ne ímamy k Sýnu
Tvojemú, Christú Bóhu nášemu,
Jehóže umolí, Vladýčice, da, spa-
sénniji Tobóju, slávím i v búduš-
čem víci vsesvjatóje ímja Sýna
Tvojeho i Bóha nášeho, kúpno so
Otcém i Svjatým Dúchom, nýňi
i v bezkonéčnyja víki. Amíň.

Juliana Polakovičová



Otázky a odpovede

Otázka: „Čo je lepšie, nesústredená (nepozorná) modlitba alebo žiadna?“

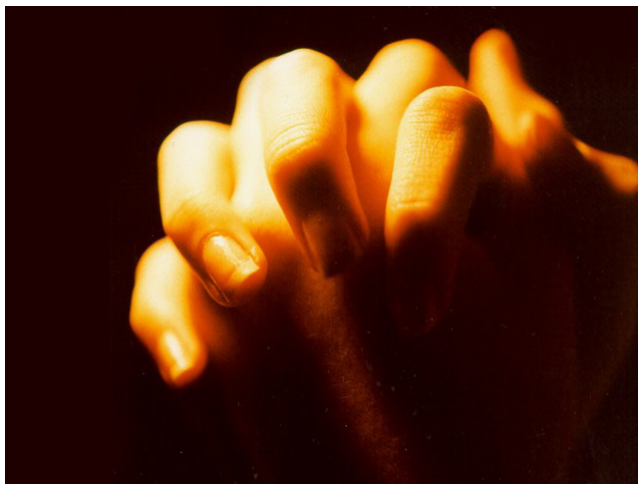
Odpoveď: „Všetko záleží od toho, prečo je modlitba nesústredená. Ak je modlitba nesústredená preto, lebo je nám to jedno, alebo preto, že sa vôbec nesnažíme o sústredenosť pri modlitbe, alebo preto,

že sme pri modlitbe dali prednosť iným hriechom, ľahkým alebo jednoducho prázdny myšlienkami a predstavám,

vtedy je takáto modlitba nielenže úplne neužitočná, ale dokonca je aj hriech. Je to prejav neúcty k Bohu, rúhanie. No celkom iná situácia je vtedy, ak sme k modlitbe pristúpili s úctou a láskou k Bohu, no napriek našej úprimnej snahe sa nedokážeme ešte vždy sústrediť, vtedy je naša modlitba síce nedokonalá a slabá, no Boh ju prijíma. Nikto nie je dokonalý a bez chyby. Svätí otcovia nám s láskou pripomínajú, že ešte aj v našich dobrých skutkoch sú často primiešané rôzne hriechy a nedostatky, no predsa je potreb-

né ďalej sa snažiť o ich čo najlepšie a najčistejšie konanie. Tak je to aj s modlitbou. Aj keď je ešte slabá a nie vždy sústredená, netreba sa vzdávať, ale úprimne sa usilovať o to, aby to bolo postupne lepšie. Boh nie je ako my ľudia, on si váži každú úprimnú snahu a zámer a to aj vtedy, keď ešte nie je dokonalý, ak vidí u človeka lásku a úctu. Boh

je ako dobrý rodič, ktorý netrestá dieťa len preto, že ešte nevie namaľovať dokonalý obrázok. Necháva ho maľovať tak ako



vie, s nádejou, že sa dieťa takouto cestou postupne naučí maľovať krásne. Takže s chuťou do modlitby! A aby bola naša modlitba naozaj silná a spasiteľná, nezabúdajme ešte na to, že okrem sústredenosti a pozornosti má byť spojená ešte s pokáním a zbožnou úctou k Bohu (csl. blahohovinije). Vtedy dáme Bohu svoje srdce, lásku a úctu, čiže dary, ktoré sú pre Boha najvzácnejšie, a Boh sa tak stane pre nás veľmi blízkou a milovanou Bytosťou.“

S láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.



Stavba babilonskej veže

Noe so synmi sa usadili a začali obrábať zem. Založili vinohrad. Mali veľa detí, detných detí a ďalších potomkov.

Išli do sveta a zaľudnili ho ako im prikázal Boh. Podaktorí si chceli vyslúžiť veľkú slávu: „Na tejto nížine ostaneme a založíme mesto,“ rozhodli sa. „Pre-slávime sa široko-dáľeko, lebo postavíme najvyššiu vežu, akú kedy svet videl. Dosiahne až po samo nebo!“ Začali pracovať, z blata a slamy zhotovili tehly a vypaľovali ich na horúcom slnku. Smolu použili ako maltu a spájali ňou tehly. No Bohu sa to nepáčilo. Zosmutnel a hnevalo ho, že ľudia opäť podľahli namyslenosti a samolúbosti a bez zábran sa usilovali o moc. Boli prihrdí a prisebec-kí, aby sa vedeli riadiť múd-



rym Božím plánom. Pán Boh vedel, že si vždy vymyslia niečo iné, len aby presadili svoju tvrdohlavosť. Rozhodol sa, že ich rozptýli do všetkých strán, aby sa nestali ešte pyšnejšími a chamtivejšími. Dovtedy hovorili ľudia rovnakou rečou. Boh poplietol ich reč tak, že nerozumeli jeden druhému. To bola časť Božieho plánu. Nechcel dopustiť, aby ľudia napáchali ešte viac zla a hriechov, ako to urobili za Noemových čias. Hrdá babylonská veža ostala navždy nedokončená a čoskoro sa zmenila iba na hrbu rozpadnutých tehál. Mnoho Samových potomkov obývalo mestá na bohatej úrodnej mezopotámskej nížine. V meste Ur žil muž menom Abram. Ur bolo veľké mesto. Bývali v ňom obchodníci a učenci a v dobre zariadených domoch bohatí a majetní občania ako Abram. V skvostnom chráme sa mnohí ľudia modlili k bohyni mesiaca. Jedného dňa oznámil Boh Abramovi niečo veľmi nezvyčajné. Povedal mu: „Musíš opustiť otcovský dom a svoje príbuzenstvo a odísť do krajiny, ktorú ti ukážem. Vybral som si ňu za otca veľkého národa a požehnám ňu. Všade a pre všetkých budeš požehnaným.“ Abram sa vážne zamyslel. Ak Boha počúvne, musí sa vzdať pohodlného



života v meste a nebude mať trvalý domov, bude bývať v stane a putovať od prameňa k prameňu. No Abram dôveroval Bohu a poslúchol. So svojou ženou Sarai a synovcom Lotom sa vydal na cestu do krajiny Kanaán. Nemali deti. Sprevádzalo ich služobníctvo a pastieri. Sluhovia naložili ich majetok na oslov a pastieri pohánali stáda oviec a kôz. Pomaly tiahli od prameňa k prameňu a stavali veľké čierne stany z koziny. Šli cestou do krajiny Kanaán, tak, ako Boh Abramovi prikázal.

Janka Kobanová



Milí Istinkáči, ani toto júnové číslo Istiny sa nezaobišlo bez úloh, čo sme si pripravili pre Vás. Tak smelo do riešenia!

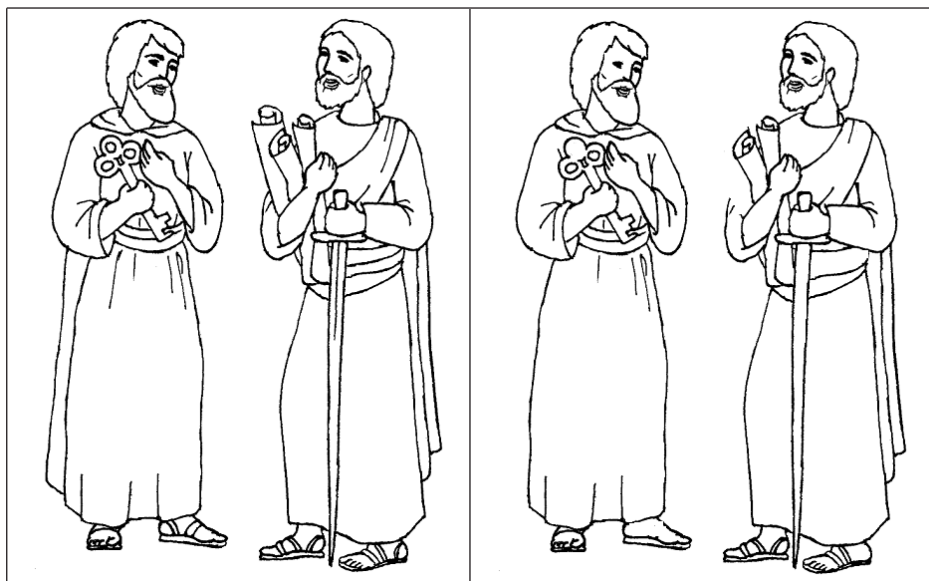
1. Hneď v prvej úlohe je niečo pre šikovné hlavičky. Podľa čísel zisti, aké mená apoštolov sa skrývajú pod nimi. Prirad' k číslam písmenká.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

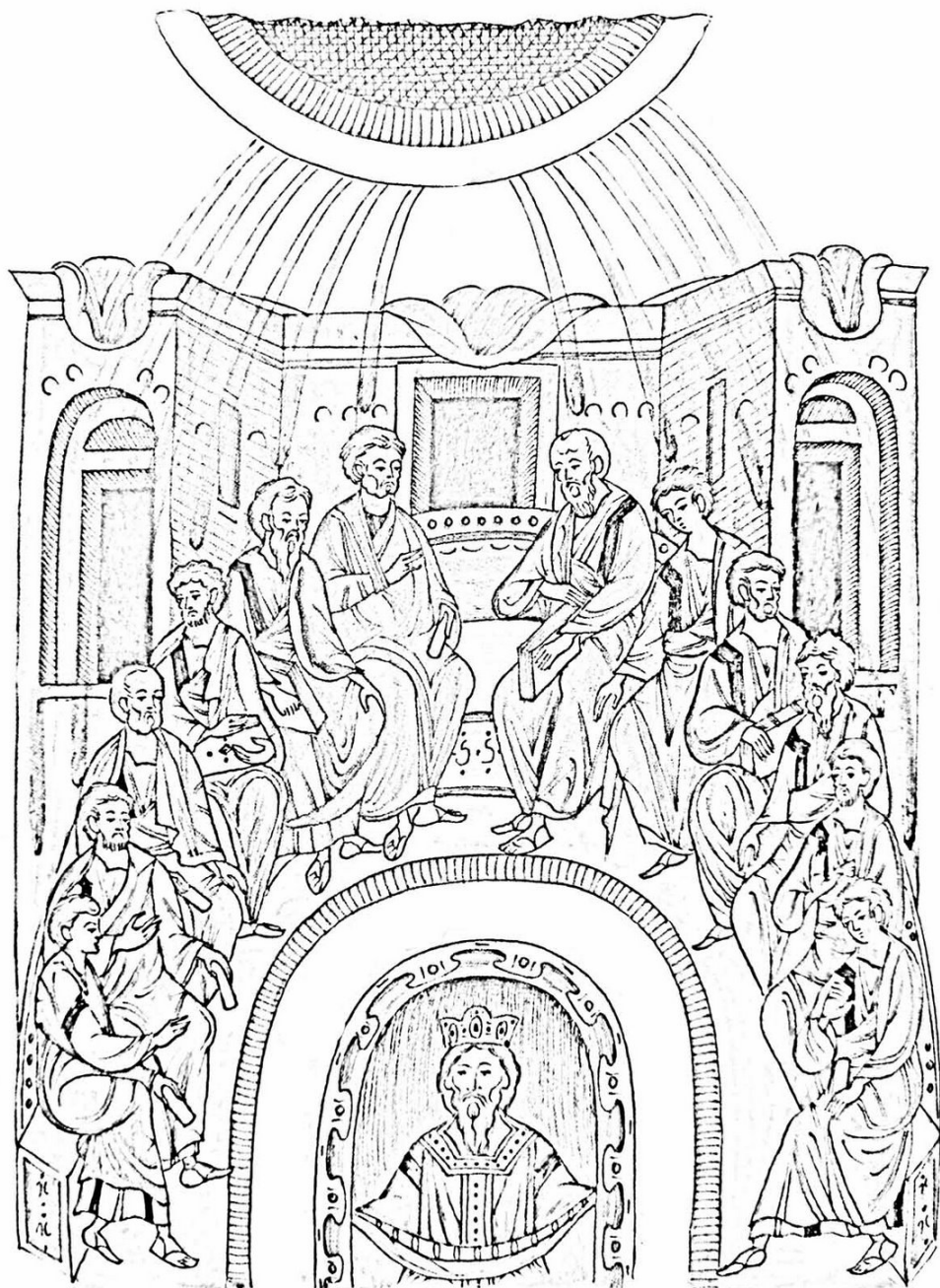
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3 5 9 2 6 8 11 1 7 10 4
 T R V E A A L P P O E

2. Nenáročnou úlohou bude istotne pre Vás nájsť 10 rozdielov na tejto ikonke. V predchádzajúcej úlohe ste sa dozvedeli mená týchto dvoch apoštolov.



3. Ani tentokrát sme nezabudli na šikovné ručičky a farbičky.
Tento obrázok si vyfarbite.



Ц

ЦРѢВІЕ НБНОЕ

Ц - 900

*Cárstvije nebésnoje
(Královstvo nebeské)*

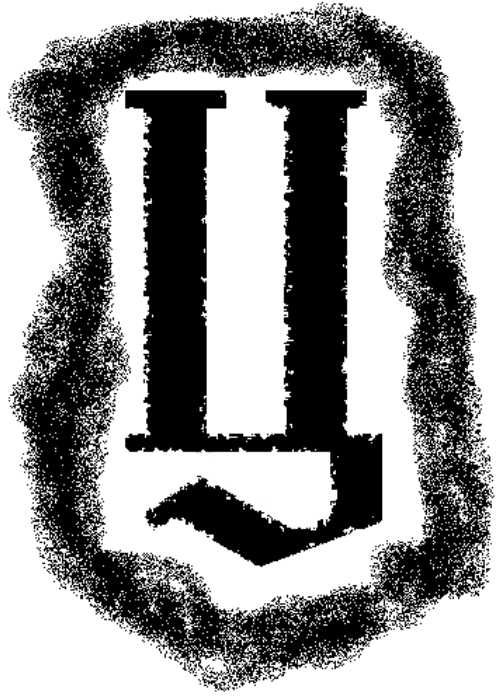
Црковь - *Cérkov (Cirkev, v zmysle mystické
Christovo Telo, ale aj црковь - církov ako dom, kde sa
stretávajú verní, t.j. chrám)*

**Црковнославѣнскій
языкъ** –
*cerkovnoslavjanskij
jazýk
(cirkevnoslovanský
jazýk)*

црѣ – *cár
(cisár, kráľ)*



Црѣю небѣный, оутѣшителю,
дше истинны, ѣже вездѣ
сый и всѣ исполняаи,
сокробнице блгнхъ и
жизни подателю, прииди
и вселиса въ ны, и
очисти ны ѿ всѣкѣа
скверны, и спси блже
дшы наша.



*Carjú Nebésnyj, Uťšitelu, Dúše ístiny, íže vezdí sýj
i vsja ispolňájaj, sokróvišče blahích i žízni podátelu,
prijidí i vselísja v ný, i očisti ný ot vsjákija skvérný,
i spasí Bláže dúšy náša.*

*Kráľu nebeský, Utešitelu, Duchu pravdy, ktorý si
všade a všetko naplňuješ, Poklad dobra a Darca
života, príď a usídlí sa v nás a očisť nás od každej
poškvrny a spás, Dobrotivý, naše duše.*

Pripravila Tatiana Mihaličová

Milí čitatelia, dnes vám prinášame rozhovor s o. d. Andrejom Gontom z Detského domova v Medzilaborciach.

Otázka: Aká bola Vaša cesta na PBF?

Odpoveď: Keď som prišiel na fakultu, stretol som sa s mojimi spolužiakmi, pri ktorých som pochopil, že každý z nás mal odlišnú cestu na bohosloveckú fakultu. Pre mňa to všetko vyplynulo samo. Od malička som chcel a odmala som vedel, že chcem byť kňazom. Ale nie každý mal takýto dar od Boha. V mojom prípade som mal pocit, ako keby to bolo rozhodnuté za mňa. Poznal som mladších aj starších, ktorí si ťažko hľadali cestu na fakultu, alebo ťažko si zvykali na bohoslužby, ťažko si zvykali na poriadok, ktorý bol na seminári. Pre mňa to bolo všetko samozrejmé. Tak to bolo, a viac som to neriešil. Boli chlapci, ktorí si sťažovali na strohosť, nemohli si vyjsť do mesta, vadilo im to. Ale mladý človek je mladý človek a kňaz má byť kňazom. A stále je tam rozdiel medzi mladým človekom a kňazom.

Otázka: Čo ste cítili, keď prišiel čas skončenia strednej školy? Mali ste v sebe hlas, ktorý Vás volal na kňazskú službu?

Odpoveď: No ja som s tým žil odmalička. Počas celej základnej školy a aj strednej školy. Máme napríklad v domove deti, pre ktoré je ťažko rozhodnúť sa, čím vlastne

chcú byť alebo čo chcú robiť. Opýtate sa takého 12 ročného, a on povie, že „ja neviem čo chcem“, ale to nie je tak strašné. Ale ak sa opýtate 18 - 20 ročného, ktorý sa čosi učí a tento mladý človek vám povie, že nevie čo chce robiť, je to už na zamyslenie. A neviem či to bolo Božie blahoslovenie (požehnanie) alebo dar, ale u mňa to bolo všetko jasné. Od detstva som vedel, že chcem byť kňazom. Šiel som si za tým a vlastne všetko v živote sa mi skladalo a dávalo dokopy samo.

Otázka: Už keď ste boli na PBF, ako na Vás vplývalo štúdium?

Odpoveď: Veľmi dobre. V podstate, tak ako som hovoril, boli niektorí moji spolužiaci, ktorí si ťažko zvykali na pravidelnú modlitbu, na ten seminárny život, ale ja som sa tam cítil ako ryba vo vode. Takže roky strávené na seminári, tá príprava na kňazstvo vo mne zanechala len tie najlepšie spomienky. Nehovorím, že neboli problémy alebo konflikty medzi spolužiakmi, alebo s vedením seminára. To stále je a stále to bude, ale na druhej strane, čo na mňa najviac zapôsobilo, bolo to, že modlitba a bohoslužby boli do života zakomponované ako normálna súčasť. Ráno a večer bola pravidelná modlitba. Mne aj ten seminár pripadal ako monastier. Vtedy tam bol špirituál o. Sergej Cuper a okolo neho sa vytvorila taká skupina chlapcov, ktorí napr. vstávali skôr a pred

rannými modlitbami čítali ešte polnočnicu a tak sa oboznamovali s bohoslužbami, ktoré sa tam verejne neslúžili a veľmi veľa to dávalo človeku. Seminár by mal prekenuť toho svetského človeka ku kňazovi a počas tej cesty je pravidelné bohosluženie najdôležitejšie.

O t á z k a :
V čom podľa Vás spočíva p o d s t a t a kňazstva?

Odpoveď:

Dnes hovoria, že kňaz by mal podchytiť mladých, mal by robiť športové akcie. Ja nehovorím, že to nie je dôležité, je potrebné, aby kňaz aj takéto niečo organizoval, ale hlavnú prácu, ktorú má vykonávať, je modlitba. Pre kňaza by nemalo byť nič dôležitejšie ako modlitba. Toto je jeho hlavná práca. Bohoslužby musia byť základom a z toho musí vyvierať všetko ostatné. Modlitba by mala byť to hlavné. Koľko človek alebo kňaz vládze, mal by sa venovať modlitbe a keď bude mať aj tú telesnú silu,



urobí aj ostatnú fyzickú prácu. Dokážete si predstaviť, žeby ste stavali dom z tehál a nelepili by ste ich maltou? To sa nedá. A to isté platí aj o práci kňaza. Ak bude pracovať a nebude tú fyzickú činnosť zlepovať modlitbou, tak

sa to všetko rozsype.

O t á z k a :
Vy, otče, ste kňazom v detskom domove. Aká je práca kňaza v detskom domove?

Odpoveď:

V prvom rade sa opovážim povedať, že najväčším požehnaním v mojom živote bolo práve to, že som sa sem dostal. Bola to Božia vôľa a preto som prišiel

sem. Za mnou prišli s tým, že by potrebovali kňaza do detského domova. V podstate som vedel, čo je detský domov, ako tak navonok, ale čo to bude obnášať, to sa mi ani vo sne nesnívalo. Prídu pokušenia, prídu ťažkosti, prídu nedorozumenia, ale prídu aj svetlé okamihy, radostné chvíle plné šťastia, Božieho blahoslovenia

a tak jedno s druhým sa to prelína. Neviete si ani predstaviť, aké životné príbehy sa za týmito deňmi schovávajú. Ak prídete iba na návštevu, tak necítite ten smútok, prázdnotu. Aj keby sme tu boli desiati kňazi, tak máme čo robiť. Keď za vami prídu štyria, štyria budú na vás hovoriť a každé dieťa chce, aby ste počúvali iba jeho.

Otázka: **Napĺňuje Vás táto práca, práca duchovného v detskom domove?**

Odpoveď: Samozrejme. Ak by som bol postavený pred otázku, či ostať tu v detskom domove alebo odísť preč, neváhal by som a ostal by som tu.

Otázka: **Čo by ste odporučili chlapcom, ktorí sa rozhodnú študovať na PBF?**

Odpoveď: Každá jedna vec má krásnu stránku, ale má aj tienistú stránku. A tak je to aj s kňazstvom. Keď si budete všímať len kvet, tak je to krásne, ale ak si nevšimnete trnie, môžete veľmi ublížiť sami sebe a potom aj druhým. Viesť ľudské duše môže byť pre niekoho krásna vec, ale na druhej strane je to veľká zodpovednosť. Každému, ktorý sa rozhodne ísť na kňazskú cestu, sa snažím povedať toto: Očisti najprv sám seba, aby si mohol očisťovať a posväcovať druhých. A nečakaj, že budeš mať ustlané na ružiach. Budú prichádzať aj ťažkosti. A preto treba byť veľmi opatrný.

Otázka: **Aký najpovzbudzu-**

júcejší zážitok ste prežili pri tejto práci kňaza v detskom domove?

Odpoveď: Tak to je veľmi zaujímavý príbeh. Mali sme prípad v detskom domove, kedy chlapec prestal chodiť na bohoslužby tu v domove a povedal, že v Boha neverí. No a koncom júna máme v Medzilaborciach festival a prišli aj kolotoče. No ten chlapčisko sadol na kolotoč. No hádzalo s ním, točilo ho, jednoducho to bolo šialené. A keď to všetko skončilo a on ako schádzal z kolotoča, taký bol rád, že to prestalo, až sa prežehnal (smiech). A v tom momente ma napadlo - tak v domove verejne hovoríš, že v Boha neveríš, a tu sa žehnáš. Mňa to neskutočne potešilo a pre mňa to bolo povzbudzujúce. A ten chlapec navonok hovoril, že v Boha neverí, no na druhej strane musel mať v srdci Boha, keď akonáhle zažil čosi nepríjemné a nedobré, hneď sa prežehnal. No kto z obyčajných ľudí má zvyk žehnať sa. Dnes už aj kresťania sa málokedy žehnajú. Ide jesť, ide z domu a sa neprežehná. Začína robotu a neprežehná sa. A ten chlapec je na jednej strane ateista, na druhej strane kladie na seba znamenie kríža a verejne pred všetkými.

Pripravil Miroslav



Katechetické školy (III)

Ako hovorí jeden z polemistov Hegezippos, „cirkev do smrti Jakuba Spravodlivého (rok 66) sa nazývala čistou pannou, lebo jej čistota nebola narušená márnivým učením“. Na možnosť vzniku heréz upozorňoval tak sám Christos, ako aj sv. apoštoli, ktorí sami tvrdo vystupovali proti bludným učeniam. Napr. v pastierskych listoch apoštola Pavla nachádzame stopy mylných názorov jednotlivých ľudí. Apoštol Pavol tvrdí, že človeka, ktorý upadne do herézy, treba párkrát upozorniť, napomenúť a keď nepočúvne, je lepšie nechať ho. Aj apoštoli Peter a Ján obhajujú mladú Christovu Cirkev slovami: „Posúďte sami, či pred Bohom sme poslúchať vás viac ako Boha, lebo nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli“ (Sk 4, 19). Do Cirkvi vstupovali ľudia rôznych spoločenských vrstiev, postavenia a vzdelania. Týmto veriacim bolo umožnené v širokej miere uplatňovať bohaté dary Božej milosti, mohli aj vystupovať v Cirkvi s verejným poučením, kázňou alebo upozornením. Takto Cirkev ponúkala jedinečnú príležitosť poznať nielen jednotlivcom, národom, ale aj celému svetu Boha a Jeho pravdu. Avšak tento vtedajší svet prinášal do Cirkvi so sebou všetok svoj nepokoj, pochybnosti, pohoršenia, pýchu a neohraničenú túžbu. Na základe

týchto vlastných túžob a na základe vlastného uvažovania si niektorí ľudia vysvetľovali, a aj dnes vysvetľujú Sv. Písmo tak, aby im vyhovovalo podľa ich potrieb. Človek napriek svojim intelektuálnym schopnostiam nemôže bez viery a Božej blahodate správne pochopiť a vysvetliť Božiu pravdu. Takto dochádza k prekrúcaniu viery (herézam). Aby si Cirkev zachovala svoju originalitu a čistotu, bola nútená brániť tieto duchovné hodnoty i na ideologickej rovine, a to proti judaistom, proti gnostikom a proti pohanským filozofom. Zápas o správne vyjadrenie a pochopenie viery rozvíjalo kresťanskú teológiu a písomníctvo. Po apoštoloch túto kresťanskú teológiu rozvíjali predovšetkým „apoštolskí muži“. Bola to skupina kresťanských spisovateľov, ktorí boli priami učeníci apoštolov. Z tohto obdobia sa nám zachovali diela, ako napr. List Klimenta Rímskeho, listy sv. Ignáca Antiochijského, list sv. Polykarpa Smyrnského, spis Logion Kyriakon exegeteis, ktorý mal 5 kníh, z nich nám zostali iba fragmenty. Autorom tohto spisu je biskup Papias Hierapolský. Ďalej starokresťanský spis Hermasov pastier, autorom je pravdepodobne rímsky kresťan Hermas. Väčšina týchto diel sú pomenované snahou napodobňovať spisy, najmä listy sv. apoštolov. Po „apoštolských mužoch“ nasledujú apologéti, obhajcovia pravoslávneho učenia. Medzi najvýznamnej-

ších apologétov patria: Aristides Aténsky, Atenagoras Aténsky, sv. Meliton Sardský, sv. Teofil Antiochijský, sv. Justín – Filozof. Charakteristickou črtou tejto literatúry bola veľká izolovanosť od akéhokoľvek vplyvu zo strany grécko-rímskej kultúry. Apologéti obhajovali vieru na základe filozofie - svoje učenie sa snažili podporiť filozofickou argumentáciou. Vznikajú kresťanské školy, napr. sv. Justín filozof založil školu kresťanskej filozofie v Efeze a neskôr v roku 150



Justín Filozof

v Ríme. Sv. Justín si hľadal nadaných žiakov, medzi ktorých patrila aj Tacián, ktorý sa odklonil od cirkevného učenia a stal sa heretikom. Po smrti sv. Justína škola zanikla, preto aj neskorší cirkevní predstavitelia z tohto prostredia nikdy nedosahovali hĺbku teologického

myslenia Východu. Na Východe bolo viac vynikajúcich škôl, napr. alexandrijská, antiochijská, cézarejská, edesská. Spočiatku sa v alexandrijskej škole vyučovalo základným pravdám kresťanskej viery pre tých, ktorí chceli prijať sv. krst. Prvými predstaviteľmi školy boli Atenagoras a Pantén, ktorí ako prví začali používať pri vysvetľovaní kresťanského učenia filozofické spôsoby myslenia a výkladu. Ďalším významným predstaviteľom tejto školy bol Kliment Alexandrijský, ktorý sa v rokoch 190 – 210 stáva vedúcim alexandrijského katechetického učilišťa. Snažil sa spojiť kresťanstvo s filozofiou, aby pre kresťanské hodnoty zainteresoval vzdelancov. Klimentovým nástupcom sa stáva jeho žiak Origenes,



Origenes

ktorý je najplodnejším spisova-

teľom prvotnej Cirkvi. Pri tvorbe svojich diel striedavo diktoval siedmym rýchlopiscom, každému niečo iné. Je považovaný za najvýznamnejšiu teologickú osobnosť. Narodil sa okolo roku 185 v Alexandrii v kresťanskej rodine. Bol skutočne tvorcom systematickej kresťanskej teológie a zakladateľom vedeckej kritiky Písma Svätého. Hlavné jeho dielo, zachované v zlomkoch, sú **Hexaply**, biblicko-kritická práca, vlastne kritika textu alexandrijského prekladu Starého Zákona LXX - Septuaginty do gréčtiny. Pri exegéze biblického textu hľadal Origenes vo všetkom tri významy: doslovný, čiže historicko-gramatický, mravný a napokon tajomný, mystický, čiže alegorický. Medzi ďalšie diela patria: **Peri archon - O základných pravdách viery**. Ide tu o pokus pomocou platónskej filozofie vedecky vyložiť kresťanstvo ako celok. Popri teoreticky zdravých princípoch zaobčil však autor občas za základy cirkevného učenia. Spis **Kata Kelsou - Proti Kelsovi** vznikol na žiadosť Origenovho priateľa Ambrózia. Origenes tu pokojným tónom rozoberá jednotlivé Kelsove tvrdenia. Filozof Kelsov považuje kresťanstvo za mýtické náboženstvo a Christa nazýva podvodníkom. Spis **Pros euchis - O modlitbe** obsahuje aj výklad na modlitbu Otče náš. V spise **Eis martyriion protreptikos - Nabádanie k mučeníctvu** Origenes povzbudzuje dvoch uväznených klerikov, aby sa nebáli podstúpiť mučenícku

smrť za meno Christovo. Ďalším vedúcim katechetickej školy sa stal Dionýz Veľký, ktorý v roku 247 sa stáva biskupom v Alexandrii. S prehľadom riadil Alexandrijskú cirkev. Alexandrijská škola bola najstaršia a bohoslovecky najsilnejšia, predstavitelia tejto školy na základe filozofie dokazovali božský pôvod kresťanského učenia. Keď Origenes opustil rodnú Alexandriu, kde pôsobil 20 rokov, odišiel do Palestíny a v Cézarei založil novú teologickú školu, ktorá postupne zatienila alexandrijské učilište. Svoje poznatky tu načerpal aj Gregor Divotvorca a Euzébios. Antiochijská škola vznikla v 3. storočí, jej zakladateľom bol Lukián z Antiochie, ktorého netreba stotožňovať s Lukiánom, žiakom Pavla Samosatského. Škola sa zaoberala najmä otázkami výkladu Sv. Písma. Uprednostňovala historicko-gramatický spôsob výkladu. Najvýznamnejší predstavitelia tejto školy sú: Diodor z Tarzu, Ján Zlatoústý, Teodor z Mopsuetie a Teodor Kýrsky. Edeská škola vznikla ešte v 2. storočí a bola pod vplyvom antiochijskej školy. Jej najvýznamnejším predstaviteľom bol sv. Efrém Sýrsky. Završením tohto obdobia je 4. storočie (najmä jeho druhá polovica), ktoré je nazvané tiež „zlatým vekom patristiky“. V súčasnej pravoslávnej teológii je nazvané prvým víťazstvom Pravoslávia.

Pokračovanie v nasledujúcom čísle

Pripravil Radoslav Lupjan

Májové popaschálne stretnutie pravoslávnej mládeže v Poľsku

Pravoslávna mládež v Poľsku sa už po 33-krát stretla na májovom popaschálnom duchovnom stretnutí na svätej hore Grabarka. Na tomto stretnutí sa zúčastňujú mnohí mladí veriaci ľudia. No zároveň prichádza aj mládež, ktorá hľadá Boha a chce Ho spoznávať.

Celé duchovné stretnutie začalo v piatok večerňou a posvätením vody, ktoré spolu s duchovenstvom a veriacimi slúžil vladyka Jakub. Počas všetkých bohoslužieb spieval mládežnícky chór. Napokon v Poľsku existuje množstvo mládežníckych zborov, ktoré spievajú pri bohoslužbách, ale zároveň reprezentujú Cirkev i Bratstvo na mnohých podujatiach.

Prednáška na tohtoročnú tému popaschálneho stretnutia prebehla pod holým nebom, neďaleko stanového tábora. Večerný program prebiehal pri vatre a za spevu rôznych piesní. Po polnoci však nastúpilo ticho a príprava na nasledujúci deň. Mladí veriaci ešte aj neskoro v noci pristupovali k spovedi a viedli duchovné rozhovory s kňazmi. Ráno sa slúžila archijerejská svätá liturgia. Po nej nasledoval volejbalový turnaj, po ktorom sme sa presunuli na lúku, kde bola pripravená aktivita pod názvom „Sto otázok pre...“ Na otázky mládežníkov odpovedal vladyka Jakub, kňazi a prezident-

ka Bratstva pravoslávnej mládeže v Poľsku Ol'ga Mularczyk. Po obede a prestávke sa pripravili mládežníci na diskusné témy, ktoré sa počas poobedia rozoberali a živo sa o nich diskutovalo: Kiberduchovnosť, Zmiešané manželstvá, Vplyv alkoholu a drog na mladého človeka, Svätá spoveď. Počas celého stretnutia bolo prítomných mnoho kňazov a mládežníci mali možnosť sa porozprávať a rozobrať akýkoľvek problém, ktorý ich trápi.

Vsenočné bdenie ohlásilo nadchádzajúcu nedeľu – voskresenje. Všetci prítomní sa spolu modlili ešte panychídu na mníšskom cintoríne za všetkých, ktorí pomáhali zakladať Bratstvo, za všetkých zosnulých dobrodincov a pomocníkov mládeže.

O pol jedenástej sa začal Akafist k ochrancovi poľských mládežníkov svätému mučeníkovi mládenkovi Gabrielovi Zabłudovskému. Na polnočnej svätej liturgii mnohí pristúpili k svätej Eucharistii.

V posledný deň stretnutia sa konala svätá liturgia, po nej nasledoval obed a o trinástej hodine slávnostné ukončenie májového popaschálneho stretnutia na nádvorí monastiera.

Na duchovnom stretnutí sa zúčastnili i hostia zo zahraničia, Kamerunu, Nemecka, Španielska, Arménska, Rumunska a, samozrejme, zastúpené bolo aj naše Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku.

Alexander Haluška

Prednes duchovnej poézie, prózy a spevu v Medzilaborciach

Detský domov svätého Nikolaja Myr Likijských Čudotvorca v Medzilaborciach aj tohto roku hostil už siedmy ročník súťaže v Prednese duchovnej poézie, prózy a spevu. Mládežníci z Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS v Medzilaborciach celé podujatie poctivo a starostlivo pripravili, počnúc registráciou súťažiacich, až po prípravu pohostenia.

Je dobré vedieť a vidieť, že mladí ľudia majú cit pre krásno v beletrii. Zúčastnení si mali možnosť vypočuť krásne a citlivo prednesené diela, ktoré oslavovali Boha, nadchýnali dušu a aspoň sčasti to, čo ukrýva. Precítaný spev uchvátil sluch i srdce.

Celé podujatie začalo molebnom na prizývanie pomoci Svätého Ducha. Po spoločnej fotke otvorili súťaž svojím úvodným spevom mládežníci z mládežníckeho zboru svätého Andreja Prvozvaného. Následne sa predstavili súťažiaci v bloku poézie. Prestávka bola venovaná občerstveniu a po nej nasledoval súťažný blok prózy. Cez prestávku si mali možnosť účastníci prezrieť prezentáciu fotografií zo života pravoslávnej mládeže z okresu Medzilaborce. Pred obedňajšou prestávkou vystúpili aj súťažiaci v speve.

Tety kuchárky pripravili vý-

borný obed a po ňom nasledovalo slávnostné vyhlásenie víťazov.

Tohtoroční víťazi:

Katégória: Poézia do 6 rokov:

1. Nikolka Kahancová
2. Ninka Zalevská
3. Simonka Salamonová

Poézia 7 - 10 rokov:

1. Natálka Čalfová
2. Alžbetka Adamišinová
3. Tamarka Spišáková

Poézia 11 - 15 rokov:

1. Petra Kahancová
2. Patrik Čokina
2. Klaudia Csifáriková
3. Alexander Hričko
3. Michaela Surgentová

Poézia 16 - 19 rokov:

1. Viera Čabiňáková
2. Lucia Červeňáková

Próza 7 - 10 rokov:

1. Adriana Balanová
2. Gabriela Želizňáková
3. Alexander Zalevskij

Próza 11 - 15 rokov:

1. Sofia Mitříková
2. Ružena Polhošová

Próza 16 - 19 rokov:

1. Milena Kapurová

Katégória Vlastná tvorba:

1. Marek Balog

Katégória Spev:

1. Roman Daňo
Jozef Kaleja
1. Mládež z BPM Humenné
2. Viera Čabiňáková
Milan Petričko
3. Skupina Detí z PCO Medzilaborce

Porota udelila aj zvláštnu cenu

pre najmenších účastníkov, deťom Schirtovým.

Nakoniec by sme sa chceli poďakovať ľuďom, ktorí nám veľmi pomohli pri zorganizovaní tohto podujatia, menovite:

- pánovi primátorovi mesta Medzilaborce Ing. Ivanovi Solejovi,
- pani riaditeľke a vedeniu Detského domova svätého Nikolaja v Medzilaborciach,
- o. Alexandrovi Zalevskému,



správcovi PCO Medzilaborce a kurátorskému Zboru,

- pánovi Hnidákovi, majiteľovi pekárne Наpec,
- pani Nile Vargovej, majiteľke drogerie,
- pani Burjakovej, majiteľke Ovocia a zeleniny,
- pani Lube Petrovajovej, vedúcej jedálne pri DD svätého Nikolaja

v Medzilaborciach.

Spasi Hospodi všetkých mládežníkov, ktorí pripravovali celý tento deň na radosť blížnych a Božiu slávu.

Alexander Haluška



Podakovanie za zbierku pre BPM

Pastorácia mládeže je jedna z výziev, s ktorou sa stretáva aj naša Pravoslávna cirkev na Slovensku. Je nielen na rodičoch, ale aj na kňazoch, katechétoch a dokonca i na každom jednom veriacom to, ako zareaguje Cirkev na túto výzvu. Nemusí mať každý dar na to, aby vedel rozprávať či pracovať s mládežou, no každý by sa mal snažiť, koľko je v jeho možnostiach, podporiť túto prácu – teda podporiť mladých v tom, aby spoznávali Christa.

Sme preto veľmi radi, že aj tohto roku mnohým z Vás neostala naša výzva na uskutočnenie zbierky pre pravoslávnu mládež ľahostajná.

Ďakujeme preto všetkým našim dobrodincom a ľuďom, ktorí nás podporili a tým ukázali, že im nie je ľahostajná mladá generácia.

PCO vo Vydrani 75 €
PCO v Gelnici 20 €
PCO v Kojšove 50 €
PCO v Sabinove 20 €
PCO v Starej Lubovni 100 €
PCO v Stropkove 50 €
PCO v Nižnej Jablonke 50 €
PCO v Lodomirovej 100 €
PCO v Hanigovciach 20 €
PCO v Bardejove 115 €
PCO vo Varadke 46, 55 €
PCO v Runine 10 €
PCO v Uliči 115 €
PCO v Snine 100 €
PCO v Lukove 50 €
PCO vo Vernári 105 €
PCO v Zbudskej Belej 50 €
PCO v Údoli 30 €
PCO v Slovinkách 27,40 €.

Nech milostivý Boh blahosloví všetkých darcov. Nech Vám daruje veľa síl, blahodati, lásky a trpezlivosti na ceste do Nebeského kráľovstva.

Alexander Haluška
prezident Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS

Ježia rodina sa v lete nasťahovala do lesa. Počasie bolo krásne, bolo teplo a ježkovia sa zabávali pod stromami celý deň. Vystrájali na poliach blízko lesa, hrali sa na schovávačku medzi kvetmi, chytali muchy, aby zahnali hlad a v noci podriemkavali na machu blízko brlôžka. Raz videli spadnúť zo stromu list, bola jeseň. Hrali sa, naháňali padajúce listy, ktorých stále pribúdalo. Noci už bývali chladnejšie a spávali pod suchými listami.

Bolo však stále chladnejšie a na rieke sa začal objavovať prvý ľad. Na lístie napadol sneh. Ježkovia sa celý deň triasli od zimy a v noci nemohli ani oka zažmúriť, tak im bolo zima. Aby sa zohriali, raz večer sa rozhodli, že sa k sebe pritulíia. Hneď sa rozbehli na všetky strany lesa celí dopichaní na nose i nôžkach. Bojzhlivo urobili nový pokus a znova si zranili ňufáčiky. Vždy, keď sa chceli k sebe priblížiť, stalo sa to isté. Potrebovali nájsť spôsob, ako sa pritulíi. Vtáci sa zohrievali jeden od druhého, aj králiky, krtkovia a ostatné zvieratá.

A tak nežne, pomaličky, opatrne, večer čo večer sa k sebe približovali, sťahovali ostne, až konečne našli správnu mieru, aby sa mohli bez úrazu zohriať.

Vietor pofukoval, už im nerobil ťažkosti a tak všetci mohli v teplučku spať pohromade.



Malo by jestvovať aj „Desatoro ohľaduplnosti“

1. Keď je ohľaduplnosť možná, niet dôvodu nebyť ohľaduplný.
2. Každý deň sa trochu porozprávajte.
3. Rastite spoločne, stále.
4. Vážte si jeden druhého. Tí, ktorí si vážia len rohožky, mávajú väčšinou špinavé topánky.
5. Majte s druhými súcit.
6. Buďte zdvorilí. Láska nepripúšťa hrubosť.
7. Hľadaj na človeku, čo je dobré a krásne, aj keď sa to usiluje zakrývať.
8. Neboj sa sporov a hádok. Iba mŕtvi a ľahostajní sa nikdy nehádajú.
9. Nedaj sa znechutiť drobnými neprijemnosťami.
10. Stále sa smej. Cvičí to srdce a chráni ho pred srdcovými problémami.

Z knihy Spev svrčkov - Bruno Ferrero.

Blahoželanie

Dňa 14. 4. 2012 bolo výročie 10 rokov, ako bol na kňaza vysvätený otec Pavol Bobák. Bol vysvätený v Prešove v katedrálom chráme. Otec Pavol bol dlhé roky v Bratstve pravoslávnej mládeže. Niekoľko rokov bol prezidentom a istý čas aj redaktorom časopisu Istina. Dlhé roky pracoval s mládežou, hlásal slovo Božie, to isté robí aj po vysviacke. Ako prvú dostal cirkevnú obec v Jedľovej, z ktorej ho preložili k nám, Stropkovčanom. Touto cestou sa chceme poďakovať v prvom rade Hospodu Bohu a potom otcovi Pavlovi, že prišiel k nám a pomáha nám svojimi modlitbami a láskou. K Vášmu výročiu Vám, otec duchovný, prajeme a od Boha vyprosujeme veľa Božej blahodate, milosti, zdravia a lásky.

Dorohyj otče duchovnyj,

Vy s prazdnikom Paschy dnes pozdravujete nas,
dovoľte i nam s Vaším prazdnikom pozdoroviti Vas.

Vy včera desať rokiv svjaščenstva si pripominali,
odo dňa, koli duchovnu pastvu po vzoru mnohich na svoji pleča prijali.

Devjať rokiv Vy služili Jedľovčanom,
a tot desjatyj Vam pripalo služiti už nam Stropkovčanom.

My s radostnym serdem Vas tu priňali,
bo bez otca Petra smutny sme zostali.

Bude tomu zanedovho už rik jak Vy tu za prestol stali,
a bohoslužby každodnevno služiti načali.

Služba to nelehka, to Vy dobri znate,
no dobru pomošnicu – matušku Zoju po svojim boku mate.

My sja z Vami dnes tomu šytkomu radujeme,
a u Boha i Prečistoj Divy mnoho sil i zdorovja vyprosujeme.

Naj Christos dnes voskresšyj i po ďalši roky Vašou rukou nas blahoslovľaje,
na mnohaja i blahaja lita spivati v pravoslavnoj viri ukripl'aje.

Veriaci zo Stropkova

Fazuľová nátierka

1 konzerva fazule
1 cibuľa
1 mrkva
3 - 5 PL oleja
¼ - ½ šálky
vlašských orechov
soľ



čierne korenie
ocot a cesnak podľa chuti
zelená petržlenová vňať

Všetky suroviny aj nálev z fazule dáme do mixéra a spracujeme na hladkú pomazánku. Osolíme a okreníme podľa chuti.¹

Dusená kapusta so zemiakmi

1 hlávka kapusty
500 g zemiakov
1 stredná mrkva
1 veľká cibuľa
2 - 3 PL citrónovej
šťavy
3 PL oleja
3-5 bobkových
listov
soľ
čierne korenie



Na oleji orestujeme nadrobno nakrájanú cibuľu a nastrúhanú mrkvu. Pridáme kapustu nakrájanú na menšie kocky a opekáme na silnom plameni, kým kapusta nestratí svoj objem, pridáme trochu vriacej vody, znížime plameň a prikryté dusíme, kým nie je kapusta takmer mäkká. Pridáme očistené zemiaky pokrúpané na koc-

1 http://www.good-cook.ru/salat/salat_125.shtml

ky a prikryté za občasného miešania dusíme do mäkka. Posolíme a okoreníme, primiešame citrónovú šťavu, na vrch položíme bobkové listy a necháme prikryté odležať aspoň 5 minút.²

Višňový koláč

1 a ¼ pohára múky
4 ČL kakao
50 g práškového cukru
2 ČL kypriaceho prášku
4 PL oleja
12 ČL vody
500 g višni odkôstkovaných
¼ šálky kryštálového cukru
1 PL kopcovitá kukuričného škrobu



V mise zmiešame múku, kakao, práškový cukor a kypriaci prášok. Vlejeme olej a dobre pramiešame. Pridáme 10 ČL vody a zamiešame. Pridávame po jednej ČL vody až kým nezískame mäkké cesto. Cesto vložíme do chladničky a pripravíme si plnku. Višne zasympeme kryštálovým cukrom a necháme 15 minút postáť, potom vložíme do sitka, aby stiekla šťava. Túto v tomto recepte potrebovať nebudeme, ale môžeme si z nej pripraviť chutné želé alebo nápoj. Cesto vyberieme z chladničky, položíme na papier na pečenie a rozvaľkáme na tenký plát. Stred plátu posypeme kukuričným škrobom a na neho položíme višne tak, aby ostali voľné kraje. Okraje cesta prehne cez višne. Rúru vyhrejeme na 200°C. Koláč preložíme aj s papierom na plech a pečieme 20 minút.³

Pripravila **Markella**

2 http://www.good-cook.ru/vtoroe/vtoroe_253.shtml

3 http://www.good-cook.ru/tort/tort_643.shtml

POZVÁNKA NA LEVOČSKÚ PŮŤ DO LEVOČE

Pravoslávna cirkevná obec v Levoči pozýva všetkých kresťanov na Levočskú púť na počesť sviatku Položenia rúcha Presvätej Bohorodičky vo Vlacherni, ktorá sa uskutoční v dňoch 7. – 8. 7. 2012 s týmto programom:



Sobota: 7. 7. 2012

- 19:00 hod. Malé posvätenie vody
- 20:00 hod. Veľké povečerie
- 22:00 hod. prestávka a občerstvenie
- 22:30 hod. ekténie za živých a zosnulých
- 23:30 hod. moleben k Presvätej Bohorodičke
- 24:00 hod. modlitby k sv. prijímaniu

Nedel'a: 8. 7. 2012

- 01:00 hod. akafist
- 02:00 hod. prvá sv. liturgia
- 03:30 hod. prestávka a občerstvenie
- 07:00 hod. akafist k Presvätej Bohorodičke
- 08:30 hod. privítanie vladyku
- 09:00 hod. ARCHIJEREJSKÁ SV. LITURGIA

Všetci veriaci PCO v Levoči sa vrúčne tešia na Vaše modlitby a účasť na tejto púti. Duchovní budú slúžiť v modrom bohoslužobnom rúchu, ktoré si prinesú so sebou.

Správca PCO v Levoči